

Magasin ng BAGONG Buhay

Linggo, Disyembre 23, 1951

LIFE

DIS. 27-ENERO 5

Impugnahapang Kundog
sa LVN Pictures

"AMOR MIO"

(Sa unang na LVN-Tropicana)

Tessie
Jaime de la ROSA • QUINTANA

ROSA ROSAL • NADA BLANCA

Tony Santos • Mga Tugtugin ni
CARLOS AGUILAR

Dirhektor
AVELLANA

6. mas of
 4-1938 Volcano
 1938 Mount Pinatubo
 1938

Kabilang sa mga naging biktima ng hulig pagputok ng butkan Hibok-Hibok na nagsabog ng lagim sa buong kapuluán, ay ang batang lalaking makikita sa larawan sa buong pagpupunyaging indágo ng mga manggaganaot sa buko ng kamatayán matapos malapnos áng buong katawan sa mga nagbabagang putik at batong inlluod ng butkan. Ang batang ito ay siya lamáng nakahigtas sa kasuláng buong mag-anak na binubuo ng 7 katao.

Ang nakapanginilabot na mya sunog na bangkáy ng dalawang mag-anák na nalalos sa "pangangallit" ng dambuhala sa Kamigin. Magmula sa pinakamatandang ulo ng tahanan ng dalawang pamilyang ito hanggang sa pinakamaliit na may tatlong buwáng gulang ay "hindi pinatawad" ng kalupitan ng bukán. Aling puso ang di mababagbag sa nakalutunos na tanawing ito?

10¢

Ganap Na Pampalamig

... saan man
 ... kailan man

Drink
Royal
Delicious
TRUORANGE

ISINABOTELYA NG ROYAL SOFT DRINKS PLANT
 ARI AT PINAMAMAHALAAN NG SAN MIGUEL BREWERY

Mga "Kalupitan" Ng Dambuhala Sa Kamigin

LIBU-LIBO kataong nangalilit at nangalbing nang buhay, mga wasak na tahanan, walang sining mga pananim... gumuhong kabuhayan — iyan ang nangalwang labi sa pulo ng Kamigin matapos magngalit at pumutok ang bulkan Hibok-Hibok sa ikatlong pagkakataon. Ipinalalagay na pinakamalubha sa tatlóng pagputok ng Hibok-Hibok simula noong 1948, ang dati'y luntiang kapatagan ng pulo ay naging mistulang impiyerno pagkatapos matabunan ng mga kumukulóng putik at bato at ng nagbabagang mga tiningkal.

Ang nakalalagim na sakunang ito na ikinagtmbal ng buong kapuluan ay mabilis na nagpakilos sa mga tauhan ng pamahalaan at ng Krus na Pula at ng iba pang mga samahan sa pagkawanggawa upang magitungo sa mga nasalantang pook sa Kamigin at magsipaghandog ng kanilang tulong sa pamamahagi ng pagkain, paglilikas ng tao at paglalapat ng lunas sa mga inabot ng kapahamakan.

Makikita sa magkabilang dahon ang ilang larawang kuha ng potograbo ng BAGONG BUHAY sa pulo ng Kamigin na ngay'y maaaring tawaging "Pulo ng Lagim"...

Ang naging patay na anyo ng isang daan sa Baryo Kiburo na natabunan ng abo sa pagputok ng bulkan. Makikita rin sa larawan ang ilang sa iba-ibang punong-kahoy na kadituan ng kabuhayan ng mga mamamayan na ngay'y nangaging abo at uling at di na maaari pang pakinabangan...

Itong ay kabilang sa mga mag-anaak na buong pagdadalamhating nagsisilikas buhat sa pook na pinanganganiban ng kanilang buhay. Bagama't iniluluha nila ang paglitan sa pook na itong naging bahagi na ng kanilang buhay ay tinibayan nila ang kanilang loob pagka't siyang kinakailangan...

Kabilang ito sa mga kulang-palad na pinaglutitan ng bulkan, nang malapatan na ng pangunang lunas. Nang mamulat ang kanilang mga mata at mabattid na di nakaligtas ang kanilang mga mahal sa buhay ay nangapahagulog nang panangis at sinabing di na rin nila nais pang mabuhay!

Sundin ang Payo ng Manqqaqamot!

Rx Para sa Ubong :
Tuyot na Sanhi
na Impeksiyon
sa Daanan ng
Hininga.....

Uminom ng

BAGAMOT

ARAMBULO

arambulo
PRODUCTS INC.
LABORATORIO Y BOTICA INSULAR
277-236 PLAZA MORIONES, MANILA

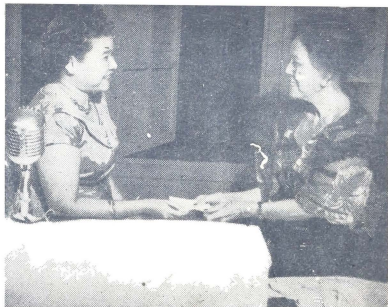

Nang tinatanggap ni Bb. Genoveva D. Edroza (unang gantimpala) buhat kay Gng. Ramon J. Fernandez ang tseke sa halagang P1,000...

Tinanggihang ng Ibang Lingguhan ang Dalawa Sa "3 Kuwento ng Taon"

Nanganib Pang Hindi Mapalahok Sa Mga Kuwentong Pantimpalak

ni Edvira

HALOS di mapaniniwalaan... nguni't siyang katotohanan: ang dalawa sa tatlong kuwento sa tagalog na nagsipagtagumpay sa "Carlos Palanca Memorial Awards for Literature" ay tinanggihang ilathala ng dalawang lingguhang tagalog na unang dinulugan ng mga may-akda; at, ang "tatlong mapagpad na kuwento" ay muntik pang di mapalahok sa timpalak.

Naito ang mga pangyayari: May sampung ouwan na ang nakailipas. Isang tanghali ay dumaliw sa pasulatan ng BB ang isang kaibigang manunulat.

"May isang magandang kuwento, nguni't waring magagalathalaan," ang wika.

"Bakit?"

"E, may kahabasan daw. Saka hindi raw magagustuhan ng karaniwang mambabasa pagka't naliba ang balangkas at ang paraan ng pagkasulat."

"E, masano? Dalhin mo rito. Tingnan natin..."

Nang magbalik kinabukasan ang manunulat na iyon ay dala na nga ang isang kuwento. Binasa namin...

"Iwan mo na."
"Ilalathala ba ninyo?"
"Bakit hindi? Magandang kuwento ito!"

"E, baka hindi magustuhan ng mga mambabasa..."

"Hindi lahat ng kuwento ay ilalathala para sa mambabasa. Mayroon ding para sa panitikan... sa kapakanan ng sining"

Napanatili ang laaki.

"Ang inalala namin ay ang may-kata nito. Baka hindi naman niya magustuhan ang maliit naming pabuya... saka ang manlipis at mahina" naming magasin?"

"Malalathala lang 'yan ay matutwa na iyon."

Makailpas ang dalawang linggo, nalathala sa Magasin ng BB ang kuwentong iyon: ang *Pineta*, *Buwang at mga Bituin* ni E. P. Kapulong.

MAKALIPAS ang apat na bu-

wan, isa pang kuwento ang nagpa-fao-po sa pintuan ng BB.

"Baka malalathala ninyo ito. Ibinalik ito sa akin ng isang lingguhan. 'Malalim' daw at hindi maunawaan ng karaniwang mambabasa."

"Tingnan nga natin..." Binasa namin. "Superyor! Napakagandang kuwento ito!"

Nang magpaalam ang lalaking iyon ay masaya at di na kaka-ba-kaba ang dibdib.

At gaya ng una, hindi naglipet-buwan ay nalathala sa Magasin ng BB ang *Mabangis na Kamay... Maamong Kamay* ni P. S. Dandan.

NANG sumunod na buwan isa pang kuwento ang nailagay sa tahanan ng BB Kalba sa delawang nauna, iyon ay may pambungad na "para sa *Bagong Buhay*."

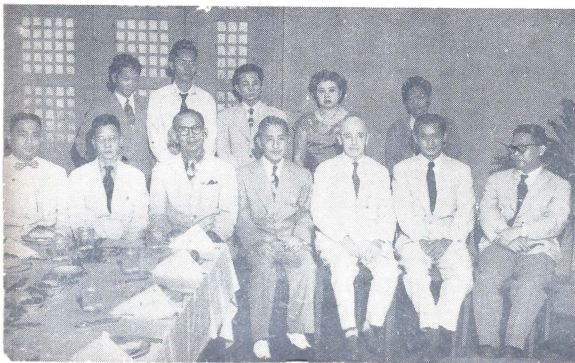
Gaya ng dapat mangyari sa pagka't isang kathang mahusay ang pagkasulat at naliba sa mga karaniwang kuwento ang pak-sang tinatalakay, nalathala rin

ang kuwentong iyon makalipas ang takdang panahon: ang *Kuwento ni Mabuti* ni G. D. Edroza.

NANG buksan ang timpalak ng "Carlos Palanca Memorial Awards for Tagalog and English Literature" ang BAGONG BUHAY ay kabilang (at bakit hindi?) sa mga magnals maglahok ng pantimpalak.

At sinimulan ang pamimili. Halungkat sa Bodega, Buklat ng mga "file." Basa... basa... basa...

Dahil sa mga kadahilanan ng di na dapat ilahad, nabalam ang pamimili ng BB. Mag-ika-3'00 na ng haon ng huling araw ng pagtanggap ng mga laho sa timpalak bago gawiap na nalihanda ang mga salin sa makilinyang ng limang kuwentong pantimpalak ng BB Isang oras na lamang at mahuhuli na sa tanging na panahon. At halos para-takbo pa nang lumisan sa pasulatan ng BB ang dalawang kaibigang napakiapang mag-
(Buklatin sa pahina 17)

Ang nagsipagtagumpay sa "Carlos Palanca Memorial Awards for Literature" sa taong 1951 at ang mga inampalan sa timpalak, sa piling ni G. Carlos Palanca, Jr. Nangakatayo, buhat sa kaliwa: Juan Gatbonton (unang gantimpala sa kuwento sa ingles), Francisco Arcellana (ikalawang gantimpala), Pedro S. Dandan (ikalawang gantimpala sa kuwento sa tagalog), Bb. Genoveva D. Edroza (unang gantimpala) at Elpidio P. Kapulong (ikatlong gantimpala). Nangakaupo: Serafin Guinigundo, Alejandro Abadilla, Ditektor Cirio Panganiban ng SWP, Carlos Palanca, Jr., A. V. Hartherdorp, Dr. Arturo B. Rotor at N. V. M. Gonzales.

SANLIBO'T ISANG KUWENTO

Simulat ni Pablo R. Glorioso

PINAGPILIAN NG INAMPALAN SA TAGALOG NG "CARLOS PALANCA MEMORIAL AWARDS FOR LITERATURE" SA TAONG 1951

PINAGPASIYAHAN ng inampalan ang 29 na kuwentong iniharap ng mga patnugot ng siyam na babasahing Tagalog na naglalathala ng maikling kuwento. Nasakop ang panahong nagsapul nang Oktubre 1, 1950, hangang Setyembre 30, 1951. Ang mga magasing nagharap at bilang ng kuwento: *Advocate* (FEU), 1; *Bagong Buhay*, 5; *Bulaklak*, 5; *Ilang-Ilang*, 2; *Litwayway*, 5; *Piliptinas*, 5; *Quezonian* (MLQ), 1; *Torch* (PNC), 2; *Varsitarian*, 3. Sa loob ng panahong nasasakop ng tinipalak-ay humigit-kumulang sa dalawang libong kuwento ang nailathala ng mga babasahing ito. Tinakda sa kanilang lima lamang ang pinakamaraming maiharap sa tinipalak.

Ang "Sinasabi" ng mga Kuwento

Maipagmamalaki ng panitkang Tagalog ang tatlóng nagwagi. Buong pagkakaisa ang pagkakapili dito ng tatlóng tagahatol. Gayon din sa pangalawa. Sa pangalot ay nagkapatas ang mga kuwento ni Kapulong at ni "Dario D. Graban" (Diego Atienza Quiso), ang *Katitad ng Halaman* na nailathala una sa *Varsitarian*, sumunod sa *Litwayway* saka sa *Bagong Buhay*. Dahil sa labag sa tuntunin ng tinipalak ang paglalahok ng kuwentong muling palathala, ay ipinasilya ng inampalan ang pagkakaalob ng pangatlong gantimpala kay Kapulong.

Kapansin-pansin sa tatlóng kuwentong nagwagi ang pagkakaiba ng paksa. Ayon na mga sa tagapangulo ng lupong tagahatol ay kasiya-siya ang pananaig ng mga kuwentong ang paksa'y hindi sa pag-ibig. Sa bagay ang una at pangatlong nagkagantimpala ay kapuwa pumapaksa sa pag-ibig — pagkasawi sa pag-ibig ng pangunang tauhan sa *Kuwento ni Mabuti*, at pagkasauli sa inilbig ng pangunang tauhan sa

Ang tatlóng nagsipagwagi:

- Unang Gantimpala, P1,000
KUWENTO NI MABUTI, ni Geneveva D. Edroza
(*Bagong Buhay*, Agosto 19, 1951)
- Pangalawang Gantimpala, P500
MABANGIS NA KAMAY... MAAMONG KAMAY,
ni Pedro S. Dandan
(*Bagong Buhay*, Hulyo 29, 1951)
- Pangatlong Gantimpala, P250
PLANETA, BUWAN AT MGA BITUIN, ni Elpidio P. Kapulong
(*Bagong Buhay*, Pebrero 11, 1951)

Ang mga nagsihatol: Tagapangulo, Cirio H. Panganiban; mga Kagawad, Alejandro G. Abadilla at Serafin C. Guinlingundo.

Planeta, Buwan at mga Bituin. Nguni sa *Kuwento ni Mabuti* ay dumaloy ang buhay pagkaraan ng kasawiang ipinahiwatig sa kuwento; at sa pangalawa ay nanauli ang ulirat ng pangunang tauhan at nakilala ang pinangarap niyang dalaga makaraan ang isang sakunang kamuntik na niyang ikamatay. Ang kuwento ni Dandan ay sa isang amang boksihero at sa kanyang anak na hindi naging

kampeon.

Si Mabuti sa kuwentong may ganitong pamagat ay isang guro, na tinaguriang gayon ng mga tinuturuan niya sapagkat ang salitang iyon ang bukamibbig niya". Iyon ang simula ng halos

lahat ng kanyang pagsasalita. Iyon ang pumapalit sa mga salitang hindi niya maalaala kung minsan, at nagiging pamuno sa mga sandali ng pag-aalanganin. Uliran siya sa pagkaguro ayon sa isa niyang naturuan, na siyang nagsasalaysay ng kuwento. Nakintal sa diwa ng nag-aaral na ito ang pambihirang katangian ng kanilang guro na "bumubuhay ng isang uri ng karunungan sa kanya ko lamang natutuhan." Lagi ko siyang iunangan sa karikitan ng Buhay. Saanman may kagandahan sa isang tanawin, sa isang laipon o sa isang tunog kaya, nakikita ko siya at ako'y lumiligaya." Tagalang magkakaigmit ang paglaga ng batang iyon sa kanyang maestra. Paano'y nagkatugon ang kanilang suliranin. Inaliw siya ni Mabuti sa kanyang pamimighati "sa isang tagong sulok ng silid-aklatan." Lumuluha ang bata sa isang lihim ng kanyang dibdib, at si Mabuti ay may pangiting nagsabi... "naparito ako upang umiyak din." Mula noo'y nagkahulihan siya ng loob. Mayat' maya'y sakakatawanan sila at tinutukoy "ang sulok na iyon na... inil-

Sina Pedro (Mabangis na Kamay...) Dandan, G. Carlos Palanca, Jr., Bb. Geneveva (Kuwento ni Mabuti) Edroza at Elpidio (Planeta, Buwan at mga Bituin) Kapulong na nakunan ng tarawan sa Rotary Room ng Manila Hotel nang pangaralan ang nagsipagwaging "Mga Kuwentista ng Taon."

yakan natin... nating dalawa." Pabrang itinatong ng bata ang sanhi ng pagluha ng kanyang mahal na guro. Datapuwa ang sagot sa kanya: "Sana'y masasabi ko sa'yo, nguni... ang suliranin ko'y hindi para sa mga bata pang gaya mo. Mabuti sana'y hindi magin Iyo ang ganooing uri ng suliranin... kailanman. Ang loig kong sabihin'y... maging higit na mabuti sana sa Iyo ang... Buhay."

May katuturan natin sa kanya ito ng kamilang gurong si Mabuti. Pinagstikapan niyang matao ang lhim na dahilan ng pagtangis ni Mabuti sa silid-aklatan. Lumabas na may anak pala itong babae rin, na pina- pangarap niyang maging mang-gagamot... "Gayn ng kanyang ama!" ang sigaw ng isang batang lalaki sa llikuran. Sinang- ayunan ni Mabuti ang pahayas na Iyon... "Ngun, tumakas ang dugo sa kanyang mukha habang sumisilay ang isang plit na ngiti sa kanyang labi." Ang nakapanasin nito'y ang batang babang kalyakan niya, sa silid-akla- tan. At doon na naputol ang pagpaparangalan sa kanila ng kanyang anak na babae. "Hindi rin siya bumanggit sa amin kailanman tungkol sa ama, ng batang Iyon. Nguni dalawa sa mga kamag-aaral namin ang nakababati na siya'y hindi ba- lo." Tinapos sa kanila ang pag- paparangalan sa kanyang anak sa pagkasabing: "Mabuti... ma- buti!... Iyon lamang nakara- ranan ng mga lhim na kalung- kutan ang maaaring makakita'ng mga lhim na kalgayahan. Mabuti, at ngayon, magstimula tayo sa ating aralin..."

At sa batang naging kalyakan niya sa silid-aklatan ay nagli- wanag ang lahat nang matao- nang Iyo ang pagkamotay ng mang- gamot na siyang ama ng anak na babae ni Mabuti. Ang "mang- gamot na Iyon... ay namatay at naburot ng dalawang araw at dalawang gabi sa isang bahay na hindi siyang inilitirahan ni Mabuti at ng kanyang anak."

Ang kuwento ni Dandan ay siyang higit sa tatlong nagspag- wagi ay nag-aangkin ng kahulu- ngan panlipunan. Iyon lamang paglalarawan ng paglig ng pa- mahayan ng mag-amang sina Battling Kulas at Aya Ito ay nakatatagaw ng damdamin u- pang damayan at unawain. Ang sakit na kumakalat dahil sa ka- rumihan ng kamlang pook ay hindi siyang nakagugulo sa isip ni Kulas, kundi ang malaki ni- lang kabiguan sa kanyang anak. Pinangarap niyang maging bok- sintero si Benito, at maging i-

sang kampeong katulad din ni- ya. Hindi ba siya ang nakapa- tay sa suntok kay Kid Moro? ...Pag-uwi niya nagkatapos ng libanang Iyon ay siyang pagsi- lang ni Benito, na lpinangalan niya sa boksingerong nasawi sa kanyang mga kamay.

TAYO NA SA BELEN

*SA mga hapon mong maamo't malamam ang araw mong tila malang nagdaramdam...
Sa pagkakatupi na ginaw na ginaw ng mga dahon mong nagmukmok sa tangkay...
Parang ang Knapon at Ngayo'y nagtipan, at ako sa Iyo'y nangakong landaang babak sa isa sa mga nagdaang gabi mong ganitong kita ay naglabay!...*

*Pakiramdaman mo't sa lamig ng hangin ay darating ako'kilay dadalain...
Maghiniting Iyay — kahi' unapahin, sa Kurus na Talang tanlangan sa atin: Sa Iyoway nito'y ating titahakin ang daang putungo sa pook na lhim; May isang sabsaban layong susapitin, at daratnan dito'y mag-inang sintim!...*

*Sa kupkop na sanggol ng Ina na awa, ay dudulog tayong puso'y nalitaha: Sa lamig ng gabi'y mahahaha-hakang ang nitikhang yao'y inustig ng luha...
Nilnra sa ainika't saot na kawawa'y wala kundi init ng Imang-kalinga; Titikahin nating sa gayong kababa'y mahagkan ang paa ng mabunying bata!...*

*May ngiti sa mala'y hahapin naman ng Ina ang takip na dayaming banal...
Pinaoatano Sanao!... Sa dukhana alway'y isa-isa tatong luluhod... tutunghaw — sa'ko...
tutun-utusan dubulona na dasal!...
Pabalas na sinto'y talona Harina Paham, sa'ibona na natino ang bandon na tolow: MIRA, GINTO'T sa'ka mabanoong KAMANYANG!*

—Manuel LUIS C. CABRAL

Nakatedhanang hindi matu- pad ang pangarap ni Kulas. Da- lawang taon na'y hindi pa ma- katayong mag-isa si Benito. Luno. Hindi nakuha ng panata nilang mag-asawa sa maraming simbahan at dalanginan. Kundi sa sabilang isang matanda na da- pat magtikil si Kulas ng pag- boboksing. Tumigil na siya. At si Benito ay lumusog — ngunit

sa katawan lamang. Nabanso' ang kanyang isip. Lumaki siyang kuing-kulang. At tumpat na tukso ng kababata.

Ang kabiguang ito sa buhay ni Kulas ay hindi na niya ne- kayang ipawan. Tuwi niyang makikitang inaapi ang kanyang

na nagtatapon ng basura sa 'tula na kahoy. Sa kahibngan ng kanyang anak ay napagkama- lan siya, at pinalo. Pinagdiliman si Kulas at inunangin ng sun- tok ang kanyang anak... Nang mapatunayan niya ang kanyang nagawa, ay patay na ang kan- yang anak.

"Karanasang Pangkalahutan"
Malayo sa karuwaan ang Pla- neta, Busan at mga Bituin ni Elpidio P. Kapulong. Sa kuwen- tong ito'y pumalalang sa da- gidig ng pangarapin ang panu- nangin tauhan. Si Cesar ay naka- sakay sa isang kolabaw na ka- angkas ang babaing kanyang minamahal, nang biglang mabu- log sila gawa ng isang eropla- ngon napakababa ng lipad. Na- bagok ang ulo ng binata, at do- on na nagsimula ang pakikipag- sapalaran niya sa matandang kaharian ng mga Cesar...

Taglay pa rin ng kanyang di- wa ang mallap na pangarap ra Iyon nang matauhan siya sa pi- ling ng ina at ibang kasamba- hay. Akala niya'y mga kaaw- ay pa ang kanyang kaharap, kaya nanibasi siya, na ayaw dingin ang tawag ng kanyang ina. Na- polo siya sa ulo ng isang lalag- king nasaktan sa kanyang pan- lalaban. Iginapos siya. At doon na naman nahinong ang kan- yang diwa...

Nang muli siyang matauhan ay nanauli nang ganap ang kan- yang pagkatoto. Nukilala na ang kanyang ina, at isinagang ang pangalan ng babaing "may ma- habang buhok at kayumangging kulay." Dumating ang babang ito at sila'y nagpatay sa pani- bagong buhay.

Ang Kabuluhan

Para sa ganitong uri ng tim- palak ay malaking karangalan ng panitikang Tolagol ang ma- palahok. Kamunt'k nang isag- walang-bahala ng lupon sa 'Im- palak ng "Palanca Memorial A- wards for Literature" ang Taga- log, nguni nakilala din nila ang kahilagagan nito. At ito pa la- mang ang simula, sapagka't ta- un-taon ay isasagawa ang pag- kakalok na ito.

Malaking kasiglahan ang ma- dudulot nilo sa mga manuulit ng maling kuwento mag- ing sa Ingles at maging sa Ta- galog. Higit sa roo'y mapagha- hambing ang katutubong pan- tikan, kung sa mabiging kuwen- to man lamang.

Marahil pagtataka ng maraming mambabasa sa Tagalog kung bakit sa lalong malagan- wal na magaling Tagalog ay walang napili ang inampalan. (Buklatin sa pahina 16)

SILAY magkasintahan: si Redempta at si Igor. Sila'y nagmamahalan: si Redempta'y nasasabik kung hindi nakikita si Igor, at si Igor ay nangangamba kung hindi nakikita si Redempta. Ang kanilang buhay ay kawangis ng umag at gabi: ang kay Redempta'y umaga na lipus ng pananabik; ang kay Igor ay gabi na lipus ng pangangamba.

Sila'y kapuwa nag-aaral, sa pamantasan: si Igor ay sa sining ng mga kul'y, at si Redempta'y sa sining ng musika. Kapuwa sila taga-lunsod, lumaki at nabuhay sa lunsod: sa ka-gandahan at kapangitan nito; sa liwanag at dilim nito.

Kapuwa anak ng sining, mali-mit silang nagtiiponnan sa mga uullang pook ng pamantasan. At nararamdaman nila sa mga sandaling yaon na sila'y malayo sa lunsod: sa usok ng tsiminea, sa alinsangan at alikabok, sa ingay ng mga sasakyan, sa malalaking pabrika. Doon sa

kay Igor ng isang libong taon at muling natagpuan. Maligtog ang mga bisig ni Igor sa kalam-butan ng katawan ni Redempta. Mariling-matagal ang halik niya sa labi nito.

"Igor! Igor! Bakit?"
"Redempta! Redempta!"
"Masamang ang tinig ni Igor. Mandi'y nawawalal ang kanyang kaluluwa sa kanyang katawan at inasaag niya sa kalupitan ng Tadhana upang muling maangkin.

IDINAOS ang unang konsiyerto ni Redempta. Keblang si Igor sa mga dumalo. Sa isa sa mga luklukan sa unang hanay

mandi'y may pataw ang mga paa.

Paulit-ulit na nagbabalik kay Igor ang itinitik niya sa tarheta:

Ang mga kulay ng bahag-hari'y maganda lamang kung ang kabusilakan ng iyong pagkabalak ay siyang nakatampok.

lakad... lakad... sa walang katiyakan. Matangi sa isang bagay: ang mga balita tungkol kay Redempta.

Hindi niya nakakaligtan ang pagbili ng mga pahayagan kahit liyon ay mangahulagan ng kanyang pagsaala sa oras o ng pang-uumit. Sa paraang iyon ay nallalapi niya si Redempta sa kanyang sarili; nalugnay niya sa guniguni ang kanilang buhay. Sa buhay-jiyunan ni Redempta'y nakakasumpung siya ng bahagyang katiwasayan...

Ang tagumpay ay tila mga bulaklak na pinupulop lamang ni Redempta Luna sa landas ng buhay...

Katha ni PEDRO S. DANDAN

KASAYSAYAN NG ISANG KULANG-PALAD NA LALAKING NANG MALAGUTAN NG HINGGA AY TINAGLAY ANG "DALAWANG KAMATAYAN"...

Dalawang

Kamatayan

gibid ng kalikasan: sa demuhan, sa lilim ng mga punong-kahoy, sa bughaw na langit, sa halik ng simoy mula sa kaitaan: doon nakasumpong ng kapayapaan ang kanilang kaluluwang artista.

"Redempta, ikaw ay isang puting bulaklak na banyaga sa nakelupang hangarin. Nilikha ng Diyos ang iyong kagandahan upang sambalin lamang ng aking pinsal at mga pangulay. Ikaw ang bukal ng buhay ng aking kaluluwang pintor." At hinagkan-hagkan ni Igor ang ilong, pisngi at labi ni Redempta.

"Nguni... ako'y hindi mo maangkin; ako at ang musika'y isa. Hindi ako makaawit alang-alang sa iyo lamang. Nakikinihanta ko ang isang bukas na ang daigdig ay mangangayupapa sa aking panan." Waring nonanginip si Redempta.

Nasalat ni Igor sa katotohanan ang kanyang pangansamba. Hindi na isang hinagap ang pagbabangon ng isang malupit na kaagaw: ang daigdig. Sa habig ni Redempta namutawi si to.

Si Redempta'y diglang niya-lalakay ni Igor. Tila ba nawala ito

sa ibaba'y doon naupo ang pintor. Kay genda ni Redempta sa kanyang pag-awit. Nguni, isang kagandahang nagiging malap sa tingin ni Igor. Katulad ng isang batang kalapatang tila ibig saklawin ang kalawakan ng papawirin sa isang kompany ng mga pakpak.

At pati ng mga mata ni Redempta'y malilap; hindi mahuli ng tingin ni Igor. Nawawala iyon sa daigdig ng mga taong alagad ng musika. Hindi na siya makita ni Redempta!

Nguni... isang pumpoon ng bulaklak ang ipinadala niya sa isang bata sa silid-bihisan ng "Primadona."

Nang magbalik ang bata'y sinabi nito kay Igor, "Binasa pong malakas ang itinitik nin-pang sa tarheta, pagkatapos po'y humalaklak at itinabi ang buhig ni Redempta namutawi si to.

"Humalaklak? Itinabi ang bulaklak?" ang ulit ni Igor. Siya'y lumisang nakatungo ang ulo at

Mataalukuran mo ba ang daigdig alang-alang sa isang hangling sa sining ng mga kulay?

UNTI-UNTING sinaktan ni Igor ang kanyang kaluluwa. Alak... alak... at alak! Nagpahatinggabi sa buwagang mamalam sa liwanag na bughaw. Sa saliw ng malambing na balise'y yumakap sa mga katawang pinabanguhan, umanas sa mga tayngang bihasang duming ng mga kasinungalingan, humalik sa mga labing mahid na sa silil ng iba'y ibang labi.

At malaunan, iyon ay naging utay-utay na pagkital sa kanyang katawan. Lumaboy siya sa lansangan. Mahaba ang buhok at balbas. Truubo. Lakad... lakad... lakad... Hindi napapagalang ang mga paang ipinagatangal lamang sa Init at tigas ng aspalto ng sapatos na butas at gusgusin.

Hindi niya namamalayan ang pagkalagas ng mga araw, mga buwan, at mga taon. Lakad...

Ipinagbunyi si Redempta Luna sa kanyang konsiyerto sa Paris...

... sa Milan...
... sa Londres...
... sa Nuweba York...

Subali, ang mga sukat-masabing tungkol sa lihim-na-buhay ni Redempta Luna'y tumitimo sa kanyang puso.

Ang Primadona ng Pilipinas ay malimit na kasama ng kanyang Impresaryo sa mga "Night Club".

Si Redempta Luna'y kapiling na naglakbay ni Propesor Leo Vishinsky sa Banal na Lupa ng Heirusalem...

Ang Kayumangging Mangawit sa Silangan ay nagalusan sa bisig nang-mabangga ang kotseng kinaluulunan nila ng tanyag na Biyolinista ng Berlin samantalang patungo sa "Winter Garden."

Ang lahat nang ito'y isa-isang

(Buklatin sa pahina 13)

A NG mga unang araw ng paninirahan ni Rosalina sa lunsod ay naging kasilya-silya. Sa dormitoryong pinangaserahan niya ay nakatagpo siya ng mga tapat na kalibnag nagturing sa kanya na parang isang tunay na kapatid. Nagkaroon kaagad siya ng mga kakilalang binata na ang karamihan ay pawang nabighani ng kanyang pambihirang kagandahan.

Isang araw ng Linggo, samantalang si Rosalina at ang ilang kasamang dalaga ay nagpapahinga sa bulwagan ng dormitoryo sa nagsisipagbasa ng mga pahayagan, ay natanaw ng dalagang dumaraming si Tinoy na nagkakampuputot sa mga bitbit na daladalan. Malugod na sinalubong ni Rosalina ang binata...

—Kumusta ka, Rosalina...? —masayang bati ni Tinoy.

—Mabuti naman, Tinoy, —tugon ng dalaga. —Ikaw... kumusta ka rin?

—Mabuti rin naman, sa awa ng Diyos. — Iniabot ng binata kay Rosalina ang bitbit na basket. —Nalito, ipinadadala 'yan ni Aling Anday. Bahaginan mo raw ang mga kasama mo rito sa dormitoryo...

—Ano ba ito?

—Atis at mangga, Rosalina. Ang mangga ay padala ni Mang Tibo... ang atis naman ay ng Inay mo. Namitas sila kahapon sa inyong bakuran, —masayang pamamaliit ni Tinoy. Sa pagkakatig niya kay Rosalina ay mapagahalata ang labis na katuwaang nag-uumpaw sa kanyang puso dahil sa muling pagkasilay sa dalagang pinaka-libig.

—Naku, ke gaganda... mata-mis marahil...

—Oo, hinog iyan sa puno, e.— Iniabot ni Tinoy ang isa pang bayong at isang malaking suport na nasasapan sa loob ng mga dahon ng saging. —Nalito pa, Rosalina, ang ilan mong damit-pambahay na hindi raw naprinta moong bago ka umalis sa atin. Saka ito naman ay sa atin. Alam kong gustungusto mo ng mga bulaklak... ipinamitas kita kanina sa ha-

lamanang ng Ka Maring. O, li-gay mo agad sa plorera o sa basong may tubig at nang manarinarawa...

Tuwang-tuwang (Inanggap ni Rosalina ang mga pasalubong na dala ni Tinoy at matapos ilagay sa ibabaw ng mesa, ay muling hinarap ang binata.

—Kahiyaniya naman sa iyo, Tinoy. Nag-abala ka pang lumuwas dahil lamang dito sa mga padalang ito...

Hinandagan ni Rosalina si Tinoy ng upuan sa may tabi ng uruganang, at naupo siya sa karatig ng binata.

—Kumusta naman sa atin, Tinoy? Ang mga Inay, at ang mga Itay mo...? —ani Rosalina.

—Mabuti naman silang lahat, awa ng Diyos. Lamang, ay may isang malungkot na balita...

—Anong malungkot na balita yon, Tinoy?

—Si Mang Dorong Pulls na kapatid ng Ninang mo ay napatay kamakalawa. Natagpuan na lamang ang bangkay sa may tabing ilog... tadtad ng tama ng puno ang katawan at may malaking sugat sa noo na likha daw ng pagkakapalo ng kung anong matigas na bagay.

—Susmaryosep! — nabilingang samblita ni Rosalina pagka't ang tinutukoy na pulis ay di sa iba sa kanila at kapatid nga ng kanyang inilina sa binyag.— E, sino raw ang pumatay? Bakit pinatay?

—Iyan ang hangga ngayoy' sindi pa nalulutas ng mga mayapangyarihan, —sagot ni Tinoy — May nagpapalagay na baka inampalasan ng masasamang-loob. Sinasabi naman ng ilan na baka raw may kinalangan sa pulitika pagka't si Mang Dorong ay itinuturing na isa sa mga pangumihang lider ng natalong kandidato sa pagka-gobernador ng ating lalawigan. Ngunit hindi pa rin naman matiyak kung ano nga ang kadalihanan at kung sino ang pumaslagn.

Napabuntong-hinanga si Rosalina. Mataman niyang dinidildil ang ibinalit ni Tinoy. Hindi niya akalaing sa napakakilang pang panahong pagkakalayo ni-

**T
E
R
E
S
I
T
A**

**Nobela ni
EDUARDO
VIANZON
RAÑOLA**

la'y hindi inakala man lamang ninuman.

Napanasin ni Tinoy ang tila pagkakatigagal ni Rosalina at nabakas niya sa mukha nito ang labis na pagkaantig ng damdama sa kanyang ibinalita. Madaling binago niya ang paksa ng kanilang salitaan...

—Kumusta naman ang buhay mo rito, Rosalina? Hindi ka ba naman dinadalaw ng lungkot kung naaalaala mo ang iyong Inay at ang mga kabibigang mong nalwan sa atin?

—Mangyari pa bang hindi... Ngunit talagang ganito, kailangang pagtiisan ko ang lahat pagka't siyang nararapat. — Pinamulanang ng mata si Rosalina at malungkot na napatanaw sa malayo. —Madalas ko ngang mapanaginip ang Inay... parang nakikita ko ang dinaranas niyang paghihirap dahil lamang sa hangang na mabigyan ako ng magandang kinabukasan. Malimit na hindi ako makakain at siya ang leging naaalaala ko. Mahirap pala, Tinoy, ang mapalayo sa paguluan... at pinahid ni Rosalina ng pansolyito ang luhang nangildi sa kanyang mga mata.

—Ingatan mo naman sena ang iyong katawan, Rosalina, —wika ni Tinoy sa isang tingit na punung-puno ng pag-salaala.— Mahirap na kung ikaw ay magkasakit. Saka, naninibago ka lamang marahil pagka't ngayon ka lang nawalay sa iyong ina.

Naninibago pa nga lamang marahil ako. Pagtatagal-tagal ay masasayan na marahil ako at hindi na lubhang mainamanglaw.

—Siyanga... laluna't marami ka namang masasayang kabigan... maaaliw ka sa kanilang piling.

Sa mapiling alok ni Tinoy ay kumuha si Rosalina ng ilang hinog na atis sa basket at pinagbibigyan ang ilang kalibnag dalagang naroroon din sa bulwagan. Kumuha si Rosalina ng isa para sa kanya at hinati. Ibinigay niya kay Tinoy ang kabiyak.

—Ako lamang bang talaga ang sadya mo, Tinoy, sa pagka-aluwag mong ito?—wika ni Rosalina nang kinakain na nilang dalawa ang bungang-kahoy. Nakangiti siya sa kaharap na binata.

—Sino pa ang sasadyan ko rito, Rosalina...—tugon ni Tinoy.

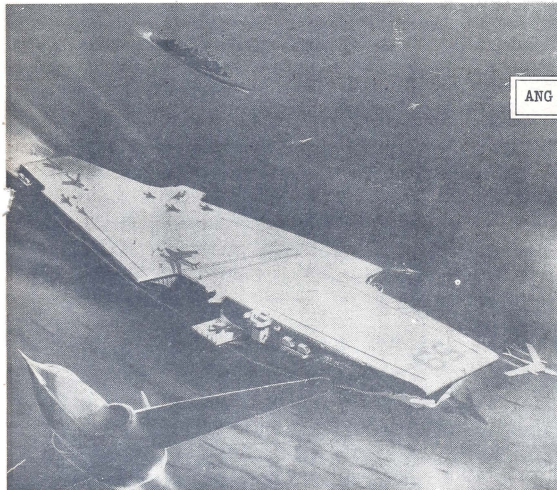
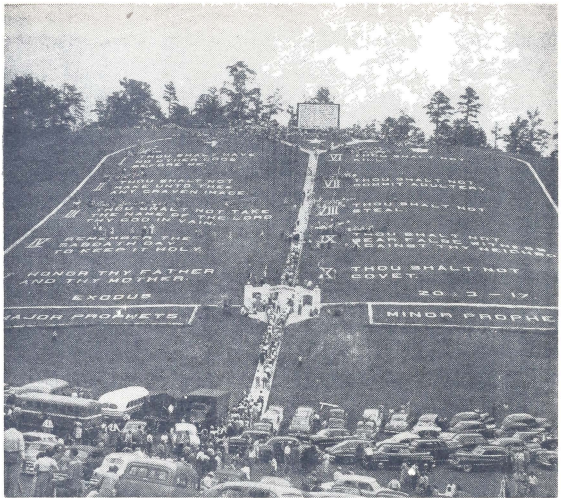
(Buklatin sa pahina 13)

MALUNGKOT NA MASAYA ANG NAGING BUHAY NI ROSALINA SA LUNSOD. ISANG MAKISIG NA BINATA ANG KINAHULUGAN NG KANYANG PUSOT LOOB, BAGAY NA IPINANIBUGHO NI TINOY

**PINAKAMALAKING
REPRODUKSIYON NG
"SAMPUNG UTOS"**

Isang pagtatanghal ng pina-
kamalaking reproduksiyon sa
buong daigdig ng "Sampung
Utos ng Diyos" ang ginanap
kamakailan sa Murphy, North
Carolina, Estados Unidos.
Ang mga titik ng "Sampung
Utos (makikita sa larawan),
ay nababaybay sa malalaking
ukit ng puting batong may 4
na talampakang lapad at 6
na talampakang taas. Mahi-
git sa 15,000 katao na ki-
nabibilangan ng 1,000 dele-
gado buhat sa iba't ibang
estado ng Estados Unidos
ang dumalo sa banal na pag-
titipon upang saksihan ang
tanghal na itong natatangi
sa lahat ng pagkakataon.

ANG "U.S.S. FORRESTAL",

pinakabagong tagapagdala ng
aeroplano ng Hukbong Dagat
ng Estados Unidos. Ang sa-
sakyang-dagat na itong tu-
mitimbang ng 59,000 tonela-
da at ipinalalagay na "ma-
lang katulad" ay nasasang-
kapan ng katangitang mga
kaganitan at ng isang "re-
tractable control tower." Ma-
kapaglululan ng 3,500 ka-
tao at ng daan-deang mabi-
bigat na pambomba, at maka-
pananatili nang tatlóng bu-
wan sa dagat na di kinakail-
alang muling gatungan.

KALENDARYO NG MAGSASAKA

Inilalathala ng "Bagong Buhay" at ng Pangasiwaan sa Pagtutulungang Pangkalahatan ng E. U. ukol sa kagalingan ng mga magsasaka sa Pilipinas.

Malakas na Bansa ang Nalilikha ng Malalakas na Pamilya

1 Si Aling Maria — isang metalinong ina — ay naghahanda sa nalalapit niyang panganganak.

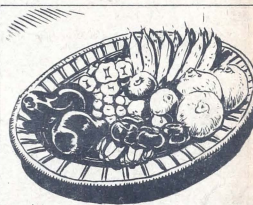
2 Dumalaw siya sa pinakamalapit na pangingkuran ukol sa mga ina at sanggol upang pasuri at bumingi ng pags.

3 Araw-araw ay umiimong ng gatas at kumakain ng isang litong si Aling Maria.

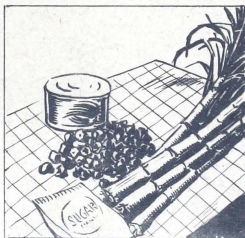
4 Kumakain siya ng sarwa at madahang mga gulay, gayundin ng mga kulay dilaw, at kasamang tubig kumang ang inilalagay niya sa paghulata.

5 Iba't ibang prutas ang kinakain niya — botid niyang ang mga maansim at ang kamatis ay kasang-bahaga ng saging at abukado, na pawang masustansya rin.

6 Ang manok at karne — isda at pagkaing-dagat, ay tumutulong sa ikalulusog ng sanggol. Araw-araw ay kumakain din siya ng munggo o pinawa o pinayamang ligas.

7 Ang asukal, mani at mantekilya at ibang pagkaing sagana sa langis ay nagpapatibay sa katawan ni Aling Maria.

8 Nang isilang ang sanggol, ang mga pagkaing kinakain ni Aling Maria ay siyang nagpapalusog sa bata. Patuloy siyang kumain ng mga masustansya.

Ang Buhay ng Inyong Sanggol ay Nasa Inyong mga Kamay

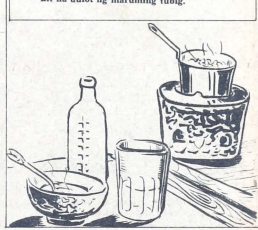
9
Si Aling Maria ay laging naghuhugas ng kamay bago ipaghanda ng pagkain ang sanggol.

10
Dinudurog niyang mabuti ang pagkain para sa bata upang ito'y madaling matunaw.

11
Pinakukulo niya ang gatas at tubig ng sanggol. At pinalalamig muna bago idulot. Sa parang ito'y naiwasan ang sakit na dulot ng maraming tubig.

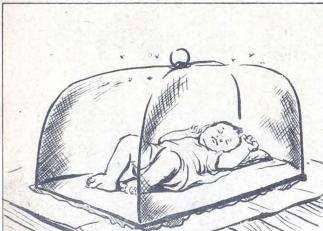
12
Maagang pinabakunahan ni Mang Juan ang kanyang anak laban sa sakit.

13
Araw-araw ay pinaliliguan ni Aling Maria ang sanggol ng maligamgam na tubig at sabong pambata.

14
Batid niya na maging ang dumi ng bata ay maaring pagsimulan ng sakit, kaya nilalagyan niya ng lampin ang kanyang anak. Sa ganito'y naiwasan din ang pagkakagales ng bata.

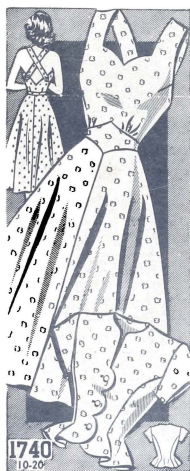
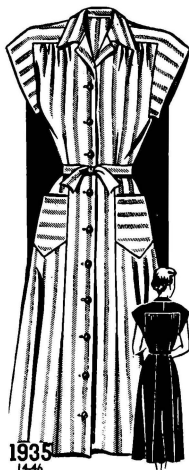

15
Kailangan ng sanggol ang malinis na bihigan at panakip upang maligtas sa mga maliit na hayup na may dalang sakit. Ginawa ni Mang Juan ang mahanging panakip na ito sa bata.

Si Aling Maria ay isang inang maingat — siya ay mayroong malusog na anak. Tandaan... ang buhay ng inyong sanggol ay nasa inyong mga kamay!

Mga Moda Ng Damit

Teresita . . .

(Karugtong ng nasa pahina 8)

noy. —Bakit, ayaw mo bang madalaw namon kita? —

—Hindi naman, ratutuya nga ako pagka't kami minsan ay nagkakaroon ako ng kaaliwang makabalita mo mga bagyobagay tungkol sa ating nayon. Ikaw ang inaalala ko, Tinoy, baká 'ika ko naaabala kn naman dahil lamang sa mga ipinadadala nilang ito sa akin.

—Walang bagay iyan, Rosalina. Nagiging kasiyahan ko pa ngang kahit paano'y nakapag-lingkod ako sa iyo. —Nagbuntong-hininga si Tinoy at pina- katitigan si Rosalina. —Saka... saka... ibig kong samantala- hin ang pagkakatong katulad nito upang muling unghatin sa iyo ang sullivan ng aking pag- ibig, kung hindi mo ikagagalit, Rosalina.

Hindi sumagot ang dalaga. Napatungo sa kandungan at pa- rang wala sa loob na pingla- ruan ng mga daliri ang hawak na balat ng atis.

—Rosalina, —muling wika ni Tinoy, —kung hindi mo mamasamain ay ipinakikiusap kong hatulan mo na sana sa mga sangingit ito ang kapalaran ng aking pag-ibig. Malaoan nang panahon ang aking ipinagtitiis, kaya't kung wala din lamang a- kong tatamuhing kaligayahan sa iyong kandungan ay tapatin mo na sana ako. Higit na ma- tamis ang mabatiid kong ayo'y isang sawi kaysa umasa nang matagal na panahon nang wa- la naman pala akong asahan.

—Ano ang anis mong ihatol ko sa iyo? —nanginigting wika ni Rosalina.

—Ipagtapat mo na sa akin kung may tatamuhing langit ang aking pamimintuho sa iyo. Ang ibig ko bagang sabihin ay ipagtapat mo na kung inibig mo na rin ako... o hindi!

Saglit na hindi sumibso si Ro- salina. Makasandali'y saka nag- buka ng mga labi...

—Hindi pa kita masasagot ngayon, Tinoy. Hayaan mo't da- rating din ang panahong maba- batid mo ang aking katugunan...

—Isinasamo ko sa iyong hatu- lan mo na ang aking magising palad, Rosalina. —Natislikan ng kulimlim na liwanag ang mga mata ni Tinoy. —Kung wa- la rin lamang akong mahihintay sa iyong paglingap ay ba- kit nanaisin mo pang ibitin ang aking pag-ibig sa matagal na panahong pag-asam at panana-

bik sa isang kaligayhang hin- di naman pala darating kaflan- man?

—Nguni't paano naman ang ngayo'y talagang hindi ko pa magpasyahan nang lubos ang bagay na iniluluhog mo. —Kumurap-kurap si Rosalina na parang ninanammang ang mga pangungusap na namumutawi sa kanyang mga isip. —Hindi kong sinasabing wala akong pag-tingin sa iyo. Ang totoy'y mahal sa akin, isang pagmamahal na napuna at tunubo sa aking puso simula pa sa ating pagka-

—Anhin ko mang sanggunin ang aking puso ay sadyang wa- la pang ibigay na katugunan hinggil sa bagay na iyan, Ti- uais mong gawin ko, Tinoy? Sa noy.

—Kung gayo'y wala na pala akong mahihintay...? — ba- ngayong nangatal ang mga labi ni Tinoy.

—Msaaring hindi pa naman tiyakang wala... at maari na- mang gayon nga. Nguni't pana- hon ang magpapasva.

—Hindi mo naman ako pinag- babawalang magpatuloy, Rosa- lina...?

—Nasa sarili mong kapasay-

dumarating, na nang matanaw si Rosalina ay daging bumati ng matamis na ngiti. Matapos magpasabita kay Tinoy ay tu- mayo si Rosalina :t sinalubog ang panauhin...

—Tinoy, sila'y si Ginoong Ra- mon Morasigan... —pagpaki- lala ni Rosalina sa dalawang binata. —Ramon, siya naman ay si Tinoy, isa kong kababata.

Nagkamay ang dalawang la- laki at naupong magkerat sa dakong harapan ni Rosalina.

Sa paghaharap na Lyon ng- tolay ay napanin ni Ramon at ngiting iniuokol ni Ramon kay Rosalina. Hindi rin nakataan sa kanyang pangmasid ang ma- tamis na ngiti at ttig na ipi- nuokol ng dalaga sa maksig na binata. At sa kauna-unahang pagkakatong, nakadama si Tinoy ng makrot na damdaming du- makot sa kanyang puso: pan- bughot!

Upang hindi maging alanga- nin ang kanyang katayuan sa harapan yaon, isip pa't ala- gatain ang kanyang abang ka- usayan sa piling ng maksig na binata, ay minaratap ni Tinoy na magpaalam na kay Rosali- na. Bagaman inihatid din siya ng dalaga hangang sa may pin- tuan at malugod na nagpaahon sa kanya ng mapag-salaang mga pangungusap, ay lumabas ang kanyang loob na mabising. Paano'y parang nakikinkinta na niya ang malungkot na kapa- larang kahahantungan ng kan- yang pag-ibig, jaluna ngayong si Rosalina'y mayroon nang ma- kisig na kakilalang tila kinahu- hulugan ng loob. Si Ramon, a- yon sa kanyang palagay, ay si- yang magiging libingan ng na- lalabi pa niyang pag-asa sa ni- lulungating paglingang ng da- legang linalangit!

(ITUTULOY)

—OO—

Sa Landas Ng Buhay

Sa paglalakod ko sa landas ng buhay, hiningal ng init sa katanghalian; nang magsuling-tingin ng magsisilungan, nagawi sa sikap na umaalalay.

Sa halip iyibis ang dala kong pagod, hinayang sa araw'y akin pang pinulot — tungkod ang pag-asang kung hindi matisod, sa nilunungga'tiy baká makaabot.

Ang ilaw ng budhi sa patunguguhan ay lingu-linguinan ang pinanggalingan; nililikikan ko ang maruming asal na durha't libakin ang pinggang kinaman.

Sa ilang na pook sakaling abutin, manamlay ang sigla't magsatakip-silim— sa nagkakakurus na daang sapitin, ang pusong mahabag ay idadalangin.

—En. C. Agleham

XX

bata. Subeli't sa ngalang pag- ibig ay maelaon ko nang ipinag- tapat sa iyo na hindi ko pa ma- sasagot sa iyo ang bagay na i- yan.

Diyata ba nama't hanega nga- yo'y hindi mo pa nababatiid kung walang nakalaang pitak sa iyang puso ang aking pag- ibig? —tanong ni Tinoy. —Ang ibig ko bagang sabihin ay hin- di mo pa ba nadarama sa iyong sarili kung may pag-ibig ka rin sa akin o wala? Sa loob ng pa- nahong namagitan sa ating bu- hay...?

han ang bagay na iyan, Tinoy. Para sa aking ay makapagpapa- tuloy ka, tulad din ng iba, hang- gang kailan mo naisin.

—Kung gayo'y maghihintay ako, Rosalina. Hindi ako mang- hihinawa sa pagluhot at sa pag- dalangring dumating na sana ang araw na sko'y iyang kahabagan at hangun sa paghihlap. —at malungkot na napatungo si Ti- noy na mandiy' dindindilidil ang kanyang walang katiyakang ka- palaran.

Napabaling sila sa may pintu- an. Isang maksig na lalaki ang

Dalawang . . .

(Karugtong ng nasa pahina 7)

sinaliksik ni Igor sa mga da- hong panlipunan ng sari-saring pabayagan. Ginhapit at tinipon sa isang kalupi. At sa kanyang pag-isa sa mga ulang liwanag ng Maynila, sa isang likmurang- batong naillitman ng aksasy ay pault-ulit na tinurungghayan niya ang mga balita.

NILUWALHATI si Redempto Luna ng bayang pi'lipino nang magbalik sa tinuburg-lupa. I- sang namumukod-tanging kon- (Buklatin sa pahina 16)

Siklab ng Galit Ng Isang Bunso

Sinulat ni **BENJAMIN V. CONDINO**

**DAHIL LAMANG SA DI NATAMO ANG HINIHINGING
40 SENTIMO, NAGDILIM ANG PANINGIN NG BINATIL-
YO AT PINAGHAHATAW NG PALUPALO ANG DALA-
WANG KAPATID NA BABAE, HANGGANG SA...**

DALUHAN ninyo kami! Napagulangang si Cristituto Gutierrez, 27, sa kanyang pagkakadilip nang mag-likasampu ng umaga noong Ika-20 ng Nobyembre, 1951, nang manut sa kanyang pandinig ang isang tili mula sa labas ng kanilang bahay.

Si Cris ay puyat noon sapagka't madaling-araw nang dumalng siya mula sa pang-gabi niyang trabaho sa isang pagawaan. Gaya ng dati, nahiga siya noon sa tabi ng kanyang asawa, si Carolina Reyes, upang matulog ng mahimbing at hinatayin na lamang ang masuyong anyaya ng asawa sa isang masarap na pananghalian.

Subalit hindi nga ang malambing na tinig ni Carolina ang pumukaw sa kanya! Bumalikwas ng bangon si Cris, at kasabay ng pagkapawi ng pandalalang alimpungit ay narinig niya maliit ang mga tinig na humihingi ng saklo.

Dinaluhong niya ang pintuan at tinunog ang pinsungmulan ng gulo sa kasunod na bahay, 1178 Sto. Cristo Ext. Tundo na siyang tirahan ng isang kapatid na may-asawa ni Carolina. At sa kusina sa silong ng tahanan ng Iyon, ay isang nakahihihindik na larawan ang nambaband sa kanya.

Ang kanyang may 23 taong gulang na maybuhay, si Carolina, ay walang malay-ting na

kahandusay at naldigo sa waling dugo. Si Cresencia, 26, pangnanay na dalagang kapatid ni Carolina, ay walang malay ding yakalupasay sa tabi ng kapatid. At sa kalagit nula ay nakakalat ang isang palu-palong bali ang tangkay at may bobid ng dugo.

Mabilis na kumilos si Cris. Nang madama ang bahayang pinitig ng buhay sa pulso ng dalawa ay madali siyang nagpatag ng sasakyan sa waring natutubigang mga kapitbahay. Sa pagamutan ng Mary Johnston sa Tundo isinugod ang sugatang magkapatid na babae.

Ngunit ang hibla ng buhay ni Carolina ay hindi nagtagal. Bangay na Ito nang idating sa pagamutan, tamantalang si Cresencia ay malubha, ayon sa mga manggagamat.

Kaya't wasak ang puso at nagpupuyos sa ngilgit ay bumalik si Cristituto sa bahay upang hanapin at paghigantihan ang hindi pa nakikilalang kriminal.

NAMAMALISBIS ang masagatang luha sa mga mata, si Gng. Juanito Adriano de Reyes, 50 taong gulang, ay napayakap sa kanyang manugang habang nakikinig sila sa salaysay ng isang kapitbahay.

Kadarating lamang noon ni Gng. Reyes mula sa pagtitinda niya sa palenke at mula sa bigbig ni Cristituto ay tinanggap niya ang masaklap na balita. Hindi niya batid na tatamuhin pa niya ang isang lalong masakit na dagok na maaring dumagan sa isang pusong ina.

Nang linagaan ni Rodolfo sa harap ni Detektib Guillermo Sibal ang kanyang sinumpaang pahayag na umaamin sa nagawa niyang "napakalaking pagkakasala." Larawan siya ng pagsisi at natak ang luha sa mga mata...

—Narinig na lamang po namin ang paghingi ng saklo ni Cresencia,—anang kapito-bahay na kaharap nina Gng. Reyes. —Isinisigaw niyang sila'y binubugbog ni Rodolfo.

Ikinatuli ng Gng. Reyes ang narinig na Iyon. Si Rodolfo ay isa sa kanyang mga bunsong anak na lalaki na may labing-apat na taong gulang lamang at nasa Ikalawang taon sa mataas na paaralan. Diyata't si Rodolfo...?

—Habang ako'y nananaog ng bahay,—dugtong pa ng nagsasalaysay na kabilang sa mga unang nakadalo,—namataan ko si Rodolfo na lumabas mula sa silong ng bahay at tumatakpong papaalis. Tinawag ko siya, subalit hindi man lamang siya lumungon. Hindi na siya inabutan ng iba pang nagsisabul.

Sari-saring katunungan ang pumasok sa isipan ng inang walang malamang gawin. Si Rodolfo nga kaya ang pumukpok ng palu-palo sa dalawa niyang mga kapatid na panganyay? Ano kaya ang pinagmulan ng kanilang alitan? Saan kaya nagtungo si Rodolfo? Ano kaya ang lagay noon ng kanyang anak na wala pang malay-ting sa pagamutan.

At ang kawawang ina ay hindi nakatagal sa nakabalaligong mga isiping Iyon. Nagsikit ang

kanyang dibdib at bigla siyang pinagdilman ng paningin. Ang maagap na pag-alay lamang ni Cristituto ang nakahadlang sa maaring malubhang kaha-hantungan ng nauuchating babae.

AAWIT-AWIT pang nagsasampay ng damit si Gng. Magdalena Reyes sa harapan ng kanilang bahay sa Sagad, Pasig, Rizal, nang maulinig niya ang mararahang ybag sa kanyang likuran. Lumingon siya at...

—Rodolfo! —pagulat pang nasambit ng ginang na biglang nagalak sa hindi inaasahang pagdalaw ng minamahal na pangkin.

—Magandang tanghali, po. Tiya,—pagbibigay-salag ng batang dumating na pinamailaylayan sa labi isang wari'y plit na ngiti.

—Mabuti't nalagwa ka ng pagdalaw rito,—pagbibiro ng may 45 taong gulang na ginang na lumapit sa kanyang pangamangkin.

Ngunit napansin kaagad ng matandang babae na kaiba ang kanyang pangamangkin. Wari'y matamlay ito, gayong Iyon ay dulong palabiro. At gulo ang buhok ni Rodolfo. Kinutuban ang ginang.

—Aba, e ano ba ang nangya-

27 XMAS CARDS
VISIT OR SEND GREETINGS
ONE PESO
12 CHINESE NEW YEAR CARDS
12 CHINESE NEW YEAR CARDS
12 CHINESE NEW YEAR CARDS
12 CHINESE NEW YEAR CARDS

ri sa iyo at ganyan ang ayos mo at waring ligalig na ligalig ka.
—E...e. wala pong anuman, Tiya.—tugon ni Rodolfo.

Nguni't hawak na ng malandang babae ang damit ng pamangkin ng mga sandaling iyon at sinusuri ang nakababid doon.

—Bakit hindi ka magpatot, Rudy,—pakiusap ng ali.—Hindi ka naman dating nagdisinungaling, a. Bakit may bahid ng dugo ang damit mo?

—Mangyari po,—nepilitan nang tumugon si Rodolfo,—ay may nakagallit akong isang ka-klase. Tumawag siya ng mga kasamahan, at pinagtutulungan nila ako. Kaya't tumakas akong patungo rito.

Nguni't hindi nadaya ang matandang babae. Nasinag niya ang pagbubulaan ng pamangkin. Hininuha niyang hindi ito tutungo sa malayo nilang pook kung ang sanhi lamang ay ang pang-uumog ng mga kaklase. Lalong lumaki ang kutob at pamangba ng matanda nang ginang.

Dali-daling nagbihis si Gng.

Reyes at sumakay sa kauna-unahang bus na patungo sa Maynila. Naiwan si Rodolfo sa loob ng kanilang bahay.

SA loob ng may dalawang oras na pamamalagi ni Rodolfo sa tohanan ng kanyang tiya ay hindi siya mapakali. Wala siyang inilisp kundi ang pag-alis ng kanyang tiya na tiyakang tutungo sa kanilang bahay sa Sto. Cristo. Matatagid nito ang napakalaking kasalananang kanyang ginawa nang umagang iyon. At sasabihin din nito sa mga nasa Maynila ang kanyang kinarooranan.

Lumabas ng bahay si Rodolfo, na walang kapaa-paalam sa babae na niyang kamaag-anak sa bahay ng kanyang tiya at sumakay siya sa isang bus na patungong Maynila.

Sa Kiyapo si Rodolfo umbis. Matulin ang lakad niya, bagama't wala siyang tiyak na malalamang tuguhan. Mabalis ang paghahabulan ng kanyang mga paa at palingun-lingon siyang

wari'y may kinatatakutan ng tao. Unti-unting naririnig na niya ang lumalokas na animo'y pag-sigaw ng kanyang budhi.

Nakarating siya sa Luneta sa kanyang walang humpay na paglakad. Naupo siya sa liliim ng isang akasya sa linya ng pag-dagat. Nguni't hindi rin siya matahimik. Naririnig niya ang malakas na hanging-dagat na wari'y may ibinubulong sa kanyang walang patlang na paninisi.

Tumayo siya. Muling lumakad na pabalik! Lumakad. Lakad...

NANLAKI ang mga mata ni Abugado Leandro Domingo nang mamataan niya ang isa sa mga taong sinusundan niya sa mataong panulukan ng Azcarraga at Abenida Rizal nang mag-likap ng hapon, habang siya'y naglalakad na patawid sa panukan. Nakiisla niya agad na iyon si Rodolfo, ang batang kapitbahay nila sa Sto. Cristo na pinagahaman dahil sa pagpatay sa isang kapatid at pana-

nakit sa isa pa na nagapan ng umagang iyon.

Biglang sinunggoban ni Atty. Domingo ang bata. Hindi ito nakakibago, dahil sa pagkabigla. Hinawakan siya ng abugado at dinala sa isang malapit na pulis trapiko na siyang naglipot dito sa pulisya.

SA himpilan ng pulisya ay umamin ng kasalanan si Rodolfo. Humigit-kumulang ay ganitong ang ipinagtapat niya sa kanyang nilagaang pahayag:

Nang mag-likasampu ng umagang ay umuwi siya mula sa pinapasukan niyang paaralan. Naisipan niyang meroong ng sine nang hapong iyon, at ipinasiyang manghingi sa mga kapatid ng halagang 70 sentimos.

Dinatnan niya sa bahay si Cresciana, na siyang tangang taong-bahay noon. Humingi siya rito ng perang pansine. Pagkaraan ng paulit-ulit niyang paghingi ay pinagkalooban siya ni Cresciana ng 30 sentimos, nguni't hindi siya nasiyahan sapagka't hindi sapat ang halagang iyon.

(Buklatin sa pahina 16)

ORAS NG

Pagpapalamig

Drink
Royal
Delicious
TRUORANGE

Lubhang dalisay ...

Lubhang sariwa ...

Napakabuti para sa inyo!

10¢

ISINABOTELYA NG ROYAL SOFT DRINKS PLANT
ARI AT PINANGANGASIWAAN NG SAN MIGUEL BREWERY

Dalawang . . .

(Karugtong ng nasa pahina 13)

siverto, bilang handog sa kanyang mga kababayan, ang rinakdang gaganapin sa Jose Rizal Memorial Hall.

Si Igor ay naligyahan at kabilang sa mga sumalubong kay Redempta nang lumunsod itong sakay ng isang eroplanong pampasahero. Nguni, ni hindi niya nasilayan si Redempta. Si nalunan ang Primadona at si-

nihatid sa kanilang tahanan ng mararanal at litaw na kaudapang-palad. Ang pagkakaalaon ni Igor ay sa konsiyerto na lamang.

Pinaghandan niya ang pagdalo sa dakilang gabi. Isang luna at may susilang barang-tagalog at isang may tapping pantalong kaki ang nilabhan at i-
nunat. Ang kaisa-isang larawang-guhit ni Redempta na pinakailangin niya ay isinang-
lala niya sa halagang sampung piso upang maipambayad sa ti-
kang ng konsiyerto.

Naglakad lamang si Igor pa-
tungo sa Jose Rizal Memorial.
Punuan na ng tao nang siya'y
sumapit sa dulaan. Sa unang
hanay sa ibaba naupo si Igor.
Nais niyang sariwain ang mga
sandali noong unang gabing-u-
mawit si Redempta, sa lunsod.
Hindi pa nababahag ang sugat
na nalikha niyon sa kanyang
alaala.

Habang amaawit si Redem-
pta'y naramdaman niyang ang-
ingning ang kanyang mga ka-
may. Nabubuhay ang dugong
nananalayat sa mga ugat. Wa-
ring nag-aapuhap ng isang ba-
gay na malaong nawaglit—ang
kanyang puleta at pinsel.

Maiguguhit ko si Redempta
sa isang anyong buhay na bu-
hay: ang kanyang kahalilihan-
ang tindig, ang pagdadaop ng
mga palad sa dibdib, ang baw't
pagbubuka ng labing talutog ng
rosas sa walang hanggang pa-
mumukadkad, ang baw't pag-
bababa-pagtataas ng tingit na
naglalagos, sumusugat-lumulu-
nas, sa kaluluwa . . .

Nguni, may isang bagay na
hugkas sa kanyang kaganda-
han. Isang bagay na hindi ko
masumpungan! Kahambing ng
aking maalat na pagnanasang
damhin ang kabusilakan ng
kanyang pagkabulaklak sa pag-
kakatampok sa mga kulay ng
bahag-hari. Kung iyon ang si-
yang buhay ng aking kalulu-
wang-ptnior... sa habang pana-
hon . . .

Pinawi ng kahimikan ang
tingit ni Redempta, at ang hu-
malilye di-magkamayaw na pa-
lakpakan at pagsasabog sa
tanghalan ng sari-saring bulak-
lak sa tuwing ito'y nagpupugay
sa madla.

Si Igor ay tinangay ng pag-
bubunyi ng mga tao. Ang mga
kamay na humarway sa mga
dalirig yayat at paninilaw sa
(Bukitlan sa pahina 19)

—oO—

Santib'o't Isang . . .

(Karugtong ng nasa pahina 6)

Umano'y mayroon ding nalat-
hala doong mahuhusay na ku-
wento. Ayon sa apung tagaha-
tol ay wala silang magagawa
kung ganon man ang pangya-
yari. Sapagka't wala silang pi-
napiilangin kundi ang dalawa-
put siyam na iminrap sa kani-
la, gaya ng hinilingi ng tun-
tulin ng timpalak.

Kung tunokol sa uri ng mga
kuwentong nagsilpagwagi ay si-
nisipto ko ang pahayag ng isang
kinkikilalang guro at manunuri

"Ang mga nagsilpagwagi sa Ta-
galog, gaya rin naman sa In-
gles, ay ragpokilala ng kasara-
nan sa pamamaraan, bagaman
mapapanis sa kanilang mga
akda ang pag-aapuhap sa tum-
pak at tiyak na pananalita. Sa
pangkalahatan, ang mga akdang
nagsilpagwagi ay salat sa kabu-
lungan. Dio, ang nais kong sa-
lihin ay salat sa maitataglad at
malawak na pagtinging panilun-
pan. Sapagka't ang panitikan'y
ay hindi maaring ihilwalya sa
buhay, sa lipunang kinabibilan-
gan. Sa ganung akin, ang
pinakamahusay na bahagi ng
kasaysayan ay maaring tung-
han sa mga akdang pampanti-
kan ng mga manunulat ng isang
panahon. Bago ang ano'ng
pagtatangkang hanapin sa mer-
akda ng ating mga manunulat,
sa Tagalog at sa Ingles man na-
man, ang kasaysayan ng ating
kasalukuyang buhay. Ang ba-
wa't akda ay lila baga repaka-
kita na sarili lamang ng may-
akda."

Sa kanyang pansiyal wala na a-
kong mairaragdag pa.

—oO—

Siklab Ng Galit . . .

(Karugtong ng nasa pahina 15)

Siyang pagdating ni Carolina
mula sa pamimili sa palengke.
Ang tahanan nina Carolina ay
sa 178-B, nguni't karaniwan lu-
tong naglutlo sa malaking ki-
sing ng kanyang kapatid na
may-asawa sa 178-A. Nangya-
masuk si Carolina sa kusina ay
nilapitan ito ni Rodolfo at hu-
minging ng mga asin. Sa malay ay
pedog mula sa pamimili, pagalit
siyang tingunon ni Carolina na
wala na siyang pera sapagka't
naubos na maipamili sa paleng-
ke. Nang mull siyang huminging
karagadag 40 sentimos ay
pinagmumura siya ni Carolina.

Bigla noong nagsiklab ang
kanyang galit at pribulag niyang
inakalang inaapi siya ng dela-
wang kapatid. Nasumpungan
ang palu-palo sa kusina at noon
din ay biglang pinaghamapas
ang dalawang kapatid. Pagka-
tapos ay mabilis siyang tumak-
tas.

MAGALING na ngayon si
Crescencia. Lumabas siya mula
sa pagamutan ng Mary John-
ston noong Martes, ika-4 ng
Disyembre. At noon lamang ni-
ya tinanagap ang masaklap na
balita ng pagkamatay ni Car-
olina na kinallangang ihilim sa
kanya habang nasa pagamutan.
Si Ong Juanita Adriano de

Ang ating maliitang negosyo nga mangangalaga sa kasangkapan ng mga-
tatanggap sa kanilang isapin kung kumano nito ng kalimbawa ang
mga sinundan nilang itinatag ngayon sa kanilang pinatag, Saanpanginang
ng mga Malaya at Romulo ngayon na ang sandangang malitap ng pa-
tulungang ng dapo ay madaling isapin at makatutaran. Sa kanilang
dapo, nabuhay nina SIBATON at Legaspi na malitap sa pagtatatagan ang
dalawang lahi. Dahi sa matatag ita sa postya ay malaki ang kanilang ma-
tamo sa kanilang pulkaran.

Ang mga pangpapangit tulad nito ay itan at pambidna ang las ay hama-
ninging kinakabitang "magalit" ang maraming-maraming mga matatag
marami. At palit-wala na susunodhan ang kasaysayan, kahit na isang
malaking yuko sa SANTA MESA HEIGHTS na doon ay maraming marami
ngayon ang kamali ng lahi sa pagtatatagan ng dalawang lahi. Dahi sa
Jose Project sa SANTA MESA HEIGHTS, ang matatag na pulkaran ng
malitap na nang malitap.

- Ito ay malapit sa Maynila.
- Ito ay siyang Pinunan sa pagtango sa Pook ng Kapitolyo.
- Ito ay maraming mula sa lahat ng dako ng Maynila at magda-
ran sa mga lansangang apalado.
- Ito'y naghabangdo sa loyo ng paninilahan sa nayon sa kanyang
ukulong kasabihan, taglay ang lahat ng haluwaga sa pama-
muhay sa nayon na malapit sa Maynila.
- Ito'y ipinaghihi sa ilalim ng paraan na magaan na paghabang
ng lulugang makakaya NINYO.

GREGORIO ARANETA, INC.

J. Araneta Bldg. 343 Echague, Manila Tel. 2-36-61

Reyes ay nagpipilit makalimot sa masaklap na sinapiit ng kanyang mga anak. Tuwing umaga, ang luksang anyo niya ay nakikitang lumalabas sa kanilang tahanan na patungong simbahan upang humingi ng awa sa Diyos at n'gkapatawaran ng nalikong ahak.

Si Cristituto ay hindi nakatagal na manrahan sa dating tahanan. Ayaw na niyang magunita ang mapapait na pangyayaring Iyon. Sa isang munting bahay sa Bangkusay, Tundo, ay lumipat siyang kasama ang kanilang tatlong munting anak upang magtangkang lumimot.

Samantala, sa isang madilim na silid sa bilanguan ng lunsod ng Maynila ay nakukulong ang munting katauhan ni Rodolfo Reyes.

Tinangdihan...

(Karugtong ng nasa pahina4)

batid ng limang kuwento sa kinauukulang Ibon sa timpalak.

"Umabot ba...?" ang unang tanong namin sa dalawa nang magbalk kinagabihan.

"Umabot. Hustung-husto sa takdang oras..."

Saka lamang kami nangakalinga nang maluwag.

MGA araw ng paghihintay. Pananabik...

Sarisaring balita: Sa "kuwan" daw ang unang gantimpala. Si "kuwan" daw ang pangalawa... Naglalaban daw sa pangatlo sina..."

"Wala bang nakuha ng PANGONG BUHAY...? Kahit na isa?"

"Hindi pa rin matiyak. Wala pang opisyal na pahayag ang mga hurado."

Paghihintay pa rin. Pananabik na kalangkap ng aadap-andap na pag-asa...

Ngunit... kasabay halos ng pagputok ng Buhan Hibok-Hibok, sumabog ang balitang matamo ng PANGONG BUHAY ang una. Ikalawa at Ikatlong gantimpala ng "Palanca Awards." Hindi kami makayanwala. Subalit nang ipanag na ang hatol ng lupon ng mga Inampalan sa timpalak, at nang parangalan na ang nagsilpagtagumpay na "Mga Kuwentista ng Taon," saka tinanggap ng BB ang kotohanan: nalikom nga pala niya ang tatlong gantimpala — isang karangalang di niya' akaliling matamo sa pamamagitan ng mga kuwentong tinangdihan na ibang lingguhan at muntik pang di mapalahok sa timpalak.

Kung nagkataon...

Mga Likha ng LVN Pictures Na Malapit Nang Itanghal

Itaas: Pinagkakalumpunan si Armando Gojena ng mga taong-bayan. Kung ano ang sanhi ay siyang hindi natin malaman... ngunit maaring dahil sa kapandahan niyang lalaki (ehem!) o dili kaya'y dahil sa mahalagang bagay na kanyang ibinabalita. Tapos sa "HARRANA SA KARAGATAN" na pinamamahalaan ni Joe Cimaco. Katambal ni Armando si Della Razon.

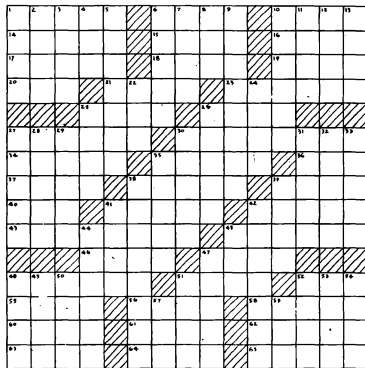
Kaliwa: Isang tagpong nakapitipit-hintaga sa "DIMAS" na pinamamahatnugutan ni Nemesio Caravana at tinatampukan nina Rogelio de la Rosa, Lilia Dizon at Rosa Rosal. Tuluyan kayang utasdin ni Roger ang buhay ni Frankie Gordon?

Ang makisip na si Jaine de la Rosa at ang marilag na si Tessie Quintana na magkasamang hinatampok sa "AMOR MIO," ang pelikulang Pamasko ng LVN na itatanghal sa Life Theatre simula sa ika-27 ng buwang kasalukuyan. Sa panoorin ito'y katulong na tumutulpang papel sina Rosa Rosal at Tony Santos, sa pamamahalaan ni Direktor Bert Avellanera.

FABALANG

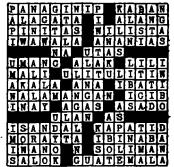
1. Isama sa laro
6. Malaking ringas
10. Biyaya
14. Premyer ng Pransiya noong 1931-1932
15. Sisidlang kalawaratin
16. Matandang biven sa T Pa-lestina
17. Panakip sa kulene
18. Pagsamsam bilang kabayan-ran
19. Produkto sa pinatuyong gutas
20. Hukom sa unang dulugan ng Rizal
21. Timbang
23. Ipakita
25. Lalim
26. Sakit sa balat
27. Anong ginagawa
30. Mabubuag
34. Nicasio
35. Sukat ng kahoy
36. Tatak ng karne sa lata
37. Alinsunod
38. Kilos
39. Buhat
40. Balakid (unang pantig)
41. Luto sa singaw
42. Bayang sinilangan ni Hen. Aguinaldo
43. Anak ni Pheres at hari ng Pherae, ayon sa metolohiya griyego
45. Ninang
46. Sumang binilot sa dahong niyog
47. Ika-2
48. Magilas na ibong balukoko ang tuka
51. Buong maghapon
52. Pantitik ng H Amerika
55. Sabi niya
56. Luto sa mantika
58. Bukahing palawit ng kuwintas
60. Sagwan
61. Sapi

62. Kuwentista ng mga nagsasalitang hayop
  63. Kabayong sinakyan ni Marriang Birben
  64. Palayaw sa batang babae
  65. Kadio
- PABABA**
1. Bambang
  2. Saging na may gilid
  3. Pangalan ng maraming llog sa Inglatera
  4. Dapugan (huling pantig)
  5. Kababayan ng Pangulo
  6. Utusan
  7. Higit
  8. Tali ng trumpo (kinaitas ang unang titik)
  9. Panghudyat ng sibbaha
  10. Kapital ng empbroy ng Tsina
  11. Palayaw ng babae
  12. Puting pabalat sa metal
  13. Siyudad sa lalawigan ng Fuh-kien
  22. .... Jima (pulo sa Pasipiko)
  24. Pinakamataas na tao sa

25. Dulot sa hapaar
26. Pupunong labis
27. Ihandang paputok
28. Sayad (pangngadsan)
29. Merkuryo
30. Masid
31. Magballik ng bahay
32. Larong bata sa pamamagitan ng maraming hoyo
33. Kolumnista sa edukasyonal
35. Kulang di mag-abot
38. Paningsasin
39. Panghalling butil
41. Taba ng karne
42. Imbentor na amerikanong may tuklas sa makina sa paghahabi
44. Titulo sa emperador ng Hapon
45. Pangalang babae
47. Mamamayan ng Arabya
48. Pasahe
49. Mahinang saad
50. Tatak ng sepiyo sa ngipin
51. Paalat
52. Laan
53. .... del Rosario (tagapagtanghal-dula)
54. Minahan sa Bengget
57. Dulaan (kinaitas ang unang titik)
59. Pananalig sa sarili

Sagot sa Nakaraan

MAASAHANG LAGI...

modaling magandi at ligtas sa pangonib ang mga pasaperong

- RIZAL
- JAR
- LIWAYWAY
- SUNSET

Gawa ng mga Pilipino para sa mga Pilipino

PHILIPPINE MATCH CO., LTD.

PHINTA, STA. ANA, MAYNILA   Tel. 4-43-45
(Telephone sa Pambili)   (Telephone sa Panyaman)

Mga nanalo sa PALAISIPAN noong Dis. 9

1. Bb. Jocelyn J. Elpidama — Gumaca, Quezon
  2. Dante de la Merced — 7 P. Capitan, Tundo, Maynila
  3. Potenciana Rapasa — San Juan, Longos, Laguna
  4. Jose A. Villamar — Tanza, Kabite
  5. Crecencio Cadiz — Meykawayan, Bulakan
- Magsisitanggap sila ng tigtalawang buwang walang bayad na suskripsiyon ng Panlinggo ng BAGONG BUHAY.
- Ipadala ang lahat ng sagot, sa: PALAISIPAN, Magasin ng BAGONG BUHAY, 920 Lepanto, Sampalok, Maynila.
- (Ang mga ipadadalang sagot na wala sa pangalan ng PALAISIPAN ay hindi pahalalagahan. Ang mga nanalo na sa PALAISIPAN na nagsisitanggap pa hangga ngayon ng kani-kanilang pabuyang suskripsiyon ay hindi maaaring papanaluning muli.)

Dalawang...

(Kariyong ng nasa pahina 16)

ubos-kayang lumikha ng ingay. Si Igor ay humingal... Inubo!

At sa pagitan ng waring paglindog ng dibdib at pagtuluha ng mga mata'y tinutululan din niya ng maad si Redempta hanggang sa landasin nito ang mga lagas na bulaklak at magmaliw sa tanghalan.

Nasupil si Igor ng simbuyo ng damdamin. Doon na siya maghihintay sa labas ng dulaan. Hindi siya magtigil kung sa elitid-bihisan ni Redempta magsasadya. Pinahid muna ng manggas ang luha sa gilid ng mga mata at saka tumindig si Igor. Tinahak ang pasilyo.

Kailangan ko ng bulaklak!
Kailangan ko...

Naglakad siya. Lumiko sa panulukan. Tumigil sa isang kanlong na dako. Luminga-linga. Natanaw niya ang dalawang hatang magsasampagita... Nang magbalik siya sa harapan ng dulaan ay may bitbit na siyang pumpon ng mapuputing bulaklak...

Natulak si Igor sa labasan sa dami ng taong nag-sabang sa pagdaraan ni Redempta Luna. Nabubugnos na ang balubalumbon at maitim na ulap na mababang pumipindong sa papawirin. Nabasa si Igor nang biglang buhos ng ulan, nguni... ang pumpon ng bulaklak ay pinakatago-tago niya sa loob ng kanyang damit.

Kasalakbay ni Redempta Luna ang lalong masusugid na tagahanga at ilang pangunahing mamamayan ng Pilipinas. Naki-pagtigitan si Igor sa kakapalan ng tao—ang manipis na katawan, nangangalag na mga tuhod, nanginging na kamay na may bitbit na mga kuwintas ng sampagita... Nasagasaan na siya ng agos ng mga tao. Nadapa... ang bulaklak ay inagapan niyang di-masayad sa lupa at nabangab ang kanyang mukha sa bangketa.

Nagplilit tumayo si Igor. Itinukod ang isang kamay at itiniklop ang isang tuhod. Nahagkan niya ang laylayan ng mahaba at makinang na kasuotan ni Redempta Luna sa sandali ng pag-aangat ng paa nito sa estribo ng Berlina...

Humaboi ang paos na sigaw ni Igor sa lumisang kotse.

"Redempta! Redempta! Ako si Igor!" Sinasal siya ng ubo.

Nabahiran ng mapupulang

LINGGO, DISYEMBRE 23, 1951

patak —mula sa kanyang bi- nguni, lubusang nalagek ang ang nangagalapitan at ang tinbig—ang mapuputing talulot ng bigat ng pintor sa mga bisig na nig na may hinakdal ng batang magsasampagita'y hindi na na- umaalalay.

Isang pulis na kasama ng ba- At ang tindi ng lamig ng ha- raramdaman ni Igor: tang magsasampagita ang su- nging may dalang ulan at ang "Siya po... siya... ang uma- mulpot at nagbangon kay Igor: kaluskusan ng maraming pa- gaw sa aking sampagita!" (X)

Sa Inyong Pagkain...

Ang Serbesa San Miguel ay nauukol - Tamasahin ninyo!

Sa tabunan o sa inyong kininigiliwang restaurant, ityaking uminom ng San Miguel Pale Pilsen. Ang suwabe at malinamnam na lasa ng serbesa San Miguel ay nagdaragdag ng kasiyahan sa inyong pagkain.

Ang tanyag na doktang serbesa ng ityong pilsen ay nagdaragdag ng kasiyahan sa pagkain ng ityong mga miyembro ng pamilya.

San Miguel Pale Pilsen

TRULY AGED... TRULY GREAT

GINAWA AT ISINABOTELYA NG SAN MIGUEL BREWERY

**Mga
Magsasaka:
May
SULIRANIN
Ba Kayo?**

Huwag kayong mabahala . . . kung mayroon ka-
yong mga suliranin o anumang bagay na nais ma-
laman tungkol sa pagsasaka, pagbaka sa mga ha-
yop na sumisira sa tanim, wastong pag-aalaga ng
mga halaman at iba pang mahahalagang bagay
ukol sa pagbubukid... subaybayan lamang ang
lingguhang lathala sa Magasin ng Bagong
Buhay at matutumpak ang inyong mga hakbang.

*Ang pitak sa Magasin ng Bagong Buhay ukol sa pagsasaka ay inihahandog sa inyo sa
pagtutulungan ng*

at

